

A Balaton régió fejlesztése 2014-2020

OLÁH MIKLÓS
kutatásvezető

Balaton Integrációs Közhasznú NKft.

BATUKI

2015. november 27. Veszprém

A 2014-2020-as időszak tervezése 2013.09.-

A tervezési folyamat a
ÁROP – 1.2.11/A, 2013
„Területfejlesztési tevékenységfejlesztése a
Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben 2014-2020
tervezési időszakra irányuló sikeres felkészülése
érdekében”
című pályázat keretében zajlott.

Tervezési keretrendszer – jogszabályi felhatalmazások és feladatok

- **OFTK 2014-2030:** Külön kitér a **BKÜ** fejlesztésének *országos érdekére*, különös tekintettel a kiemelkedő táji értékekre
- **Területfejlesztési törvény:**

Felhatalmazza a BFT-t a 2014-2020 időszakot megalapozó **stratégiai dokumentumok** elkészítésével: **Területfejlesztési Konceptió**, illetve **Program** megalkotása

- **Eredeti elgondolás:**önálló **Balaton ITP**, döntési kompetencia:BFT, projektmenedzsment:BIFÜ NKFT
- **1334/2014.(2014.06.06.) Korm. hat:** Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területére vonatkozóan több operatív program (OP) keretében nyílik támogatási lehetőség; a Kormány *egyedi határozattal* dönt a **kiemelt térségi beruházásokról**.

A koncepció és a stratégia megalapozása

Helyzetelemzés - 1.

- Az utóbbi években a régió veszített hazai gazdasági pozícióiból
- Jelentős mértékben csökkent a BKÜ ingatlanvagyonának értéke (lakóingatlanok: 2008: 2200 Mrd, 2013: 1730 Mrd = - 470 Mrd)
- Az európai és az országos átlagot meghaladó mértékű az állandó népesség öregedése (a 2002-es népesség előre becslés számai betelj.)
- 2010-ig növekvő a munkanélküliség
- Csökkenő tartózkodási idő a turizmusban
- 20 év alatt egyre csökkenő, majd újra növekvő szezonális
- Csökken a külföldi vendégek száma, aránya
- Jelentős belső területi különbségek tapasztalhatók a régió gazdaságában, társadalmi jelenségeinél
- Időjárási viszonyoknak kitett ingadozó vízszint (hosszú távú prognózis!)
- Az országostól elmaradó fejlesztési források jellemzik az üdülőkörzetet
 - **A legújabb jelenség: szezonális munkaerő hiány a vendéglátás kulcs-szakmaiban!**

A koncepció és a stratégia megalapozása

Helyzetelemzés – 2.

- Javuló foglalkoztatási, munkanélküliségi helyzet (közfoglalk.!)
- Lassan növekvő vendég-. vendégéjszaka szám az utóbbi években
- A válság éveiben a balatoni ingatlanállomány értéke országos átlaghoz képest kevésbé csökkent
- Az országos átlagot meghaladó életminőség (HDI)
- Hosszú időtávban pozitív állandó (letelepedéssel végződő) vándorlási egyenleg
- Kis mértékben csökkenő turisztikai szezonális a vizsgált időszak egészében
- Jó környezeti minőség
- Tartósan jó a Balaton vízminősége
- Balatoni identitás

Balaton - jövőkép - elvek

Átfogó célok

magas minőségű
természetes és épített
környezet

vonzó legyen
helyi lakosoknak,
látogatóknak és
letelepülőknek

vonzó üzleti környezet,
korszerű IT rendszer

innovatív vállalkozások,
egész éves foglalkoztatás

kreatív, magas minőségű
turisztikai attrakciók
szolgáltatások, gyógyászat

több turista, javuló
szálláshely-kihasználtság,
elégedettség

megújulásra képes
szervezetrendszer

rugalmas működés és
együttműködés

Várt eredmények

- Állandó népesség nő, és fiatalodik
- Kb. 10 000 új munkahely – munkanélküliek száma csökken (6,3%-ról 0,3%!),
- foglalkoztatás szezonalitása mérséklődik
- 700 000 új vendégéjszaka
- Innovatív vállalkozások száma bővül – 200 új vállalkozás (2013:25.219) kreatív ipar, magas hozzáadott érték előállítás
- Környezetbarát technológiák széles körben elterjednek
- Nagyobb elégedettség, bizalom a térségében működő intézmények, szolgáltatók között

Horizontális szempontok

- **Fenntartható** környezet- és tájhasználat
- **Barnamezős** területek hasznosítása
- Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok bevonása, **esélyegyenlőség** biztosítása a fejlesztések során
- Korszerű **információs és kommunikációs technológiák** (ICT) alkalmazása
- Balaton térségen belüli **partnerségi együttműködések** ösztönzése
- Mindennapi élet **biztonságának** javítása a Balaton térségében

BALATON
ENERGIÁS TANÁCS

Innovatív Balaton!

- Helyi, térségi tudásbázisokra épülő innovatív vállalkozások, K+F tevékenységek
- Távmunka bővítése
- BALATONI kézművesipar
- Turisztikai vállalkozások (pl. szállás-, vendéglátó-helyek) tevékenységének diverzifikációja

**Egységes térségi marketing,
befektetések ösztönzése**

„Aktív Balaton!” - Turizmus

Sport régió - egészség

- Kerékpározás
- Természetjárás, gyaloglás
- Vitorlázás fejlesztése - higiénia
- Strandok fejlesztése - minőség
- Horgászat
- Extrém sportok
- Sport központok

Európa Kulturális Tava

- Épített, szellemi kulturális értékek
- Rendezvényközpontok
- Kreatív rendezvényszervezés, ter.diverz.
- Kreatív, interaktív kiállítások
- Programok, fesztiválok strat. célok szerinti kiválasztása

Élményparkok

- Családi szórakoztató park állatker, aquapark, akvárium

**Minőségi szálláshelyek,
vendéglátás (borászat)**

**Egységes turisztikai menedzsment
rendszer és intenzív marketing**

Kiemelt kulturális, épített örökség helyszínek, gyógyhelyek

Balatoni egészség és megújulás!

Egészségipar

- **Egészséges életmód** iránti elköteleződés ösztönzése
- **Lakosság közeli** egészségügyi szolgáltatások – turizmus és életkori sajátosságokra való reagálás
- **Egészségturizmus** - rekreáció, wellness
- **Időskori szolgáltatások** – egészségben eltöltött időskor a Balatonnál (silver economy)
- **Gyógyászati központok** létrehozása piaci alapon – Egyedi gyógyító- bázis és kiegészítő egészségügyi szolgáltatások
- **Egészségipari K+F** - pl. metabolikus szindróma kutatása

„Balatoni terméket az asztalra!”

Mezőgazdaság, helyi termékek

Agrár-innovációs Központ
létrehozása
„Balaton Márka” program

Zöldség és gyümölcsstermesztés
bővítése

Helyi, kézműves termékek
előállítás, feldolgozás

Szőlészet és borászat

Halgazdálkodás

Tudásátadás,
együttműködés,
marketing

Termelés és
helyi értékesítés bővülése

Egyedi termékek,
magas minőség, helyi piacok

Minőségfejlesztés, Balatoni bor
– egységes marketing

Balatoni hal fogyasztás lehetővé
tétele

„Megújuló balatoni közösségek!”

Társadalmi megújulás

- A helyi társadalom kulturális és területi identitásának növelése
- Községek fejlesztése és szervezése)
- Elhanyagolt ingatlanok hasznosítása – közösségi célokra (Balatoncsicsó)
- Személy és vagyon biztonsági programok

„Egészséges környezet, tiszta Balaton!”

Környezet-fejlesztés

A táj fenntartható módon való használata az eltérő területi adottságok figyelembe vételével

- Természeti **környezet, táji értékek védelme**
- A **Balaton vízmennyiség- és vízminőség védelmét** szolgáló programok, így szennyvízkezelési, csapadékvíz-elvezetési programok folytatása
- A **szélsőséges éghajlatváltozás következményeire való felkészülés. Árnyékolás** szárazon és vízen
- A közönség számára **tóparthoz való hozzáférés tereinek bővítése** érdekében a **part-rehabilitációs program** megvalósítása
- Az épített örökség értékek védelme mellett, az **építészeti minőség és települési arculati elemek fokozott javítása**
- **Környezettudatos megoldások ösztönzése**

„Elérhető Balaton”

Közlekedés-fejlesztés

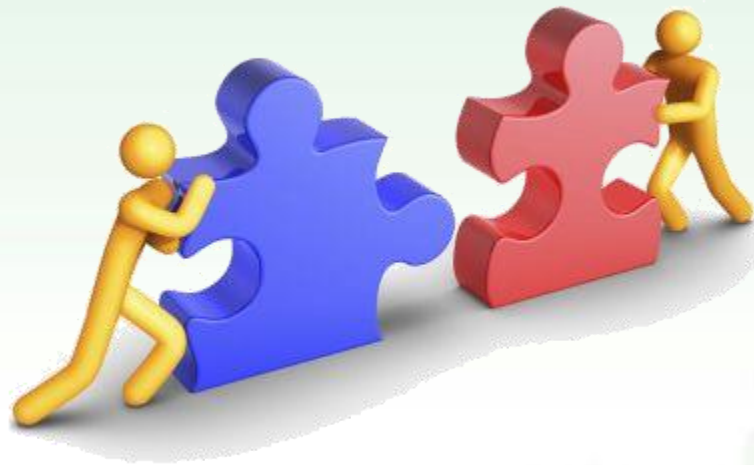

Ssz	Mód	Tervezett fejlesztések
1	közút	76-M75 főút - Balatonszentgyörgy - Fenékpusztai elkerülő (2x1), M75 gyorsforgalmi út első ütem (kiemelt főútként) Pácsa - Fenékpusztai közötti szakasz (2x2)
2	közút	Keszthely - Hévíz közúti fejlesztés
3	közút	68 sz. főút - 1+700 - 93+300 kmsz. Közt burkolat megerősítés
4	közút	67 sz. főút - Somogyaszaló, Mernye, Mernyeszentmiklós, Vadépuszta, Somogybabod elkerülők (2x1), 11,5 t-ás burkolat megerősítése
5	közút	Új főút - Siófok déli tehermentesítő
6	vasút	Lepsény - Balatonszentgyörgy + Balaton projekt II. ütem előkészítés
7	vasút	Székesfehérvár - Lepsény szűk keresztmetszet kiváltás
8	közút	710 sz. főút - M7. 71. sz. főút között (2x1)
9	közút	8 sz. főút - Veszprém környéki (2x2)
10	vízi	Fonyód - Badacsony komp

Balaton Közlekedési Szövetség

Sármelléki repülőtér fenntartható működtetése

Elektromos közlekedési eszközök használatának elterjesztése

„Együttműködő Balaton!”

Intézmény-fejlesztés

- Balaton térségében **egy-egy ágazati területen a különféle szervezetek tevékenységének összehangolása**
 - intézményi szervezettség és a Balatoni együttműködési háló fejlesztése
- Fenntarthatóan működő **pénzügyi támogatási alap** működtetése
- A Balaton **térség átfogó, turizmuson túlmutató kommunikációjának szervezése**

Célokhoz eszköz – 1821/2015. (2015.11.12.)Kormányhatározat

- *A Balaton Területfejlesztési Konceptió (2014–2030) és a Balaton Területfejlesztési Stratégiai Program elfogadásáról, valamint a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területén a 2014–2020-as uniós és hazai forrásokból megvalósuló beruházásokról*
- Mintegy **312 Mrd Ft-nyi** fejlesztési forrást dedikál a BKÜ számára
- Dedikált keret: Lehetőség, NEM megítélt támogatás
- Fejlesztési források lekötésének határideje: 2017.06.30.
- Térségileg integrált fejlesztések végrehajtására van lehetőség – a korábbi inkább pontszerű fejlesztések helyett

A Kormányhatározatban szereplő tervezett fejlesztések

GINOP

- **Turizmusfejlesztés: 26,7 Mrd Ft**

Fejlesztési irányok: Kulturális örökségvédelem, Bejárható Magyarország Program komplex fejlesztései, tematikus utak, ökoturizmus kikötőfejlesztés, kerékpárút-fejlesztések, gyógyhelyek

- **Gazdaság és innováció: 25,2 Mrd Ft**

Fejlesztési irányok: Vállalkozói versenyképesség javítása, foglalkoztatás bővítés, munkaerőpiaci versenyképesség elősegítése, tudásgazdaság fejlesztése, infokommunikációs fejlesztések, energiahatékonysági programok.

A Kormányhatározatban szereplő tervezett fejlesztések

VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM

- **Egészséges Balaton termékek: 17,8 Mrd Ft**

Fejlesztési irányok:

Borászatok technológia- és telephelyfejlesztése, árutermelő háztáji gazdaságok támogatása, **agrártermék-feldolgozás** és REL kialakítása, **helyi piacok** létrehozása, kézműves vállalkozások támogatása, 2000 LEÉ alatti települések **szennyvízkezelési** programjai.

A Kormányhatározatban szereplő tervezett fejlesztések

KEHOP

- Vízminőség és biztonság: 59,2 Mrd Ft

Fejlesztési irányok:

Fenntartható vízkészlet-gazdálkodáshoz szükséges infrastruktúra biztosítása, **Sió-csatorna** felújítása (természetvédelmi célú beavatkozások, meder rehabilitáció, zsilip rekonstrukció), **katasztrófavédelmi rendszerek fejlesztése**, szennyvízkezelési program, egységes megfigyelő, tájékoztatási és döntéstámogató rendszer fejlesztése, **energiahatékonysági** fejlesztések.

A Kormányhatározatban szereplő tervezett fejlesztések

IKOP

- Közlekedésfejlesztés: 95,5 Mrd Ft

Fejlesztési irányok:

Vasúti fejlesztések: Déli-parti vasút fejlesztésének folytatása, Fonyód-Kaposvár vonal állapotjavítása, vasútállomások rekonstrukciója, pályavillamosítás a Balaton körül.

Vízi közlekedés: Badacsony-Fonyód kompjárat

Közúti közlekedés: 710.sz út teljes kiépítése, elektromos járműpark beszerzése, kapcsolódó infrastruktúra kiépítése.

A Kormányhatározatban szereplő tervezett fejlesztések

TOP

- **Területfejlesztés: 31,56 Mrd Ft**
- A TOP végrehajtása megyei integrált területi programok keretében történik.
- A megyék dedikált kerettel rendelkeznek
- Az ITP-ben a BKÜ számára elkülönített összegek
 - Somogy megye: 8,2 Mrd Ft**
 - Veszprém megye: 13,76 Mrd Ft**
 - Zala megye: 7,8 Mrd Ft**
- Helyi fejlesztési stratégiák alapján (ITP-től függetlenül!) mehetnek végbe a **TOP CLLD** fejlesztései; 1,8 Mrd Ft

A Kormányhatározatban szereplő tervezett fejlesztések

EFOP

- **Humán-erőforrás fejlesztések: 32 Mrd Ft**

Fejlesztési irányok:

- 1, Szociális üdültetés
- 2, Mozdulj Balaton (kisléptékű sporteszközök, pályák kialakítása, felújítása)

A Kormányhatározatban szereplő tervezett fejlesztések

HAZAI FORRÁS – 24,5 Mrd Ft

Fejlesztési irányok:

- 71. számú főút Keszthely déli elkerülő út új 76. számú bekötés (Fenékpusztá) megépítése és a Balatonszentgyörgy elkerülő szakaszok (M7 csomóponttal) tervezése
- Hévíz-Balaton Airport és a kapcsolódó sármellék-zalavári iparterületek fejlesztése
- Nyugdíjasok egész napos gondozása, Alkony Program
- Szálláshely-beruházások számára önerőkeret létrehozása
- BAHART kikötő és hajópark fejlesztések
- E-kerékpár

Megvalósítás

- IH-k: a programért felelős szaktárcák, ill. ME
- KSZ-ek: állami tulajdonban levő gazdasági szervezetek - IH felügyelettel
- „Balaton terv” (1821/2015) 11.12. kormányhatározat
 - BFT bevonása a konstrukciók előkészítésébe
 - BFT-tagság az érintett OP-ok MB-ában
 - BFT figyelemmel kíséri a célok, prioritások végrehajtását, szükség esetén kezdeményezi a módosítást

A BKÜ területét érintő fejlesztéseket a ME-et vezető miniszter koordinálja.

A Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség által végzett kutatási tevékenység 2001-

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Összesen
BKÜ	2	7	7	5	1	2	2	1	5	5		2	2			41
Országos						1	1		2	2	1	3	1			11
Nemzetközi					1						1		1	1	1	5
Összesen	2	7	7	5	2	3	3	1	7	7	2	5	4	1	1	57

Tegyünk együtt a Balatonért!

olahmiklos@balatonregion.hu

